

Pikipruukkilainen

Kiinteistö Oy / Fastighets Ab
Pikipruukki

Oy Vaasan Asumisoikeus
Vasa Bostadsrätt Ab

1-2013

Kiinteistö Oy Pikipruukin ja Vaasan Asumisoikeus Oy:n asiakaslehti - Fastighets Ab Pikipruukkis och Vasa Bostadsrätt Ab:s kundblad

Pikipruukki palvelee nyt **Koulukadulla**

Pikipruukki muutti täysin peruskorjattuihin toimitiloihinsa Koulukadulle keväällä 2013. Nyt kun on kulunut jo muutamia kuukausia muutosta, henkilökunta on asettunut asemiinsa ja arki on osoittanut, että tiloista tuli sellaiset kuin pitikin! Raikkaat, toimivat ja esteettömät.

Jatkuu sivulla 3

Pikipruukki finns nu på **Skolhusgatan**

Pikipruukki flyttade in i sina totalt grundrenoverade lokaler på Skolhusgatan våren 2013. Nu har det gått några månader sedan flytten, personalen har börjat bli hemmastadda och vardagen har utvisat att lokalerna är precis som de ska! Fräscha, funktionella och hinderfria.

Fortsätter på sidan 3

>> www.pikipruukki.com

KILPAILUKYKYISTÄ VUOKRA-ASUMISTA

Ensi vuoden vuokrat on vahvistettu asukasdemokratiaelimityksessä ja yhtiön hallituksessa.

Tulevat vuokrankorotukset ovat hyvinkin kohtuulliset, keskimääräinen vuokrankorotus aravavuokrataloissamme on vain 0,8%. Uudet vuokrat astuvat voimaan 1.3.2014 ja niistä lähetetään tietoa jokaiseen Pikipruukin kotiin joulukuun aikana.

Maltillisten vuokrantarkistusten ansiosta asuntomme ovat taloudellisesti kilpailukykyisiä myös ensi vuonna. Tärkeät perusasiat, kuten asuntolainan korot, vakuutusmaksut sekä korjauskustannukset on asetettu kohdalleen kilpailuttamalla sopimuksia. Samoin asetetut energiansäästötavoitteet ovat tuottaneet tulosta asiakkaidemme hyväksi. Vuokra-asunnon omistajan tehtävä on huolehtia tällaisista asioista.

Asumisviihtyvyyttä on vaikea mitata rahassa, mutta usein se on jopa tärkeämpää kuin vuokrataso. Asumisviihtyvyys syntyy monesta tekijästä, kuten asunnon kunnosta ja toimivuudesta, viihtyisästä piha-alueesta, hyvin toimivista talopesuloista jne. Siihen vaikuttavat merkittävästi myös naapureiden kunnioittaminen ja huomioon ottaminen sekä kyky toimia yhdessä. Asukastoimikunnat toimivat ja vaikuttavat ahkerasti, mutta asumisviihtyvyys on enemmän kuin virallista toimintaa. Se voi olla vaikkapa tapaamisia pihaalla naapurusten kesken ilman kokousmuodollisuuksia. Vaihdetaan vaan kuulumisia ja viihdytään yhdessä.

Palvellakseen entistä paremmin nykyisiä ja tulevia asiakkaitaan Pikipruukki rakennuttaa uusia vuokra-asuntoja Palosaarelle Tehtaan-
katu 3:een ja Kotirannalle Sorsantie 12:een. Sorsantielle tulee vuokra-asuntojen lisäksi 60 vanhusten palveluasuntoa. Näistä hankkeista kerrotaan lisää tässä lehdessämme.

Lisäksi rakennamme hissejä Vaasan Asumisoikeus -yhtiön omistamaan asuintaloon Gerbyn rantatie 9:ssä ja Pikipruukin asuintaloon Ajurinkatu 5:ssä.

**Hyvää joulunaikaa ja alkavaa uutta vuotta!
Vi önskar er en trevlig jultid och ett gott nytt år!**

Birgit Mäkinen

toimitusjohtaja/verkställande direktör

FORTSATT KONKURRENSKRAFT

Hyrorna för 2014 har slagits fast i de invånardemokratiska organen och i bolagets styrelse.

De kommande hyreshöjningarna är mycket skäliga, för i medeltal höjs hyrorna för våra aravahyreshus endast med 0,8 %. De nya hyrorna gäller från och med 1.3.2014 och information om hyrorna skickas till varje Pikipruukki-hem under december månad.

Tack vare små hyresjusteringar förblir våra bostäder ekonomiskt konkurrenskraftiga även under nästa år. De viktiga grundpelarna, såsom räntorna på bostadslån, försäkringsavgifter samt reparationskostnader, är under kontroll efter att avtalen konkurrensutsatts. De uppsatta målen för energiinsparing har också gett resultat som är våra kunder till gagn. Det är hyresbostadsägarens uppgift att sköta om sådana frågor.

Boendebekvämlighet är svår att mäta i pengar, även om den ofta till och med är viktigare än hyresnivån. Boendebekvämlighet är beroende av många faktorer, såsom bostadens skick och funktionalitet, trivsamma gårdsområden samt välfungerande tvättstugor. Den påverkas även väsentligt av att grannarna respekterar varandra, visar hänsyn och kan diskutera och komma överens om gemensamma saker. Invånarkommittéerna verkar och påverkar flitigt, men trivsel är mer än officiell verksamhet. Den kan innebära att man träffas på gården utan formella mötesförfaranden. Man bara småpratar och har det trevligt tillsammans.

För att tjäna våra nuvarande och framtida kunder ännu bättre låter Pikipruukki bygga nya hyresbostäder på Fabriksgatan 3 i Brändö samt Andvägen 12 i Hemstrand. På Andvägen byggs förutom hyresbostäder även 60 servicebostäder för äldre. Vi berättar mer om dessa projekt i denna tidning.

Dessutom bygger vi hissar i bostadshuset som ägs av Vasa Bostadsrätt vid Gerby strandvägen 9 och av Pikipruukki vid Formansgatan 5.

Sinäkin voit vaikuttaa!

Pikipruukin vuokra-asuntojen vuokrat määritetään omakustannusperiaatteen mukaisesti. Vuokra-asunnoissa kulut koostuvat kahdesta lähes yhtä suuresta osasta eli hoito- ja pääomakuluista. Kaikki kulut on katettava vuokratuloilla. Näihin yhteisiin kuluihin jokainen asukas vaikuttaa omalla toiminnallaan. Huolellisuus ja siisteys edistävät viihtyvyyttä ja auttavat pitämään vuokratkin kurissa.

Hoitokulut ovat asuintalossa suuri menoerä ja erityisesti niihin asukkaiden asumistottumukset vaikuttavat merkittävästi. Hoitomenot koostuvat kiinteistöjen säännöllisestä huollosta siivouksineen ja piha-alueiden hoitoineen, ajoittaisista korjauskustannuksista, lämmityksestä, veden kulutuksesta, kiinteistöveroista ym. Huolellinen ja siisti asuminen tuo säästöä sekä jokapäiväisissä hoitokuluissa että ajoittaisissa korjauskuluissa.

Vähän viileämpi – selvästi edullisempi

Esimerkiksi asunnon lämpötilan pienellä laskemisella tai veden kulutusta vähentämällä saavutetaan säästöä, joka vaikuttaa suoraan asuntojen vuokratason. Jos asuntojen huone-lämpötilaa lasketaan yhdellä asteella, kiinteistön lämmityskuluissa saavutetaan noin viiden prosentin säästö.

Ei lämpöä harakoille!

Jatkuva tai pitkäaikainen ikkunan tai parvekkeen oven pitäminen auki lämmityskaudella tuhlaa energiaa. Jos asuntonsi tarvitsee tuuletusta, tee se nopeasti ristivedolla.

Huomaavaisuus on taloudellisuutta

Muita huomattavia säästökohteita, joihin asukkaat voivat vaikuttaa, ovat yhteisten tilojen ja pihojen kunto sekä jätehuollon ohjeiden noudattaminen. Olemme hiljattain saaneet uudet ohjeet jätteiden lajitteluun, ja kun kaikki toimivat niiden mukaan, koituu se yhteiseksi hyödyksi. Jätteiden väärä lajittelu johtaa turhaan lisälaskutukseen, joka joudutaan kattamaan talon omilla vuokratuloilla. Pitämällä huolta asuintalon yhteisestä jätepisteestä, säästämme selvää rahaa.

Även du kan påverka!

Hyrorna för Pikipruukis hyresbostäder bestäms enligt självkostnadsprincipen. Kostnaderna för hyresbostäderna består till nästan lika delar av drift- och kapitalkostnader. Alla kostnader måste täckas med hyresinkomster. Varje invånare påverkar dessa gemensamma kostnader med sitt eget sätt att handla. Att vara noggrann och hålla snyggt främjar trivselen och hjälper till att hålla hyrorna i schack.

I bostadshus utgör driftkostnaderna en stor utgift. Det är också dessa kostnader som påverkas mest av invånarnas vanor. Driftkostnaderna består av regelbunden fastighetsservice inklusive städning och gårdsskötsel, sporadiska reparationskostnader, uppvärmning, vattenförbrukning, fastighetsskatt m.m. Att vara noggrann och hålla snyggt i bostaden sparar in både på dagliga driftkostnader och sporadiska reparationskostnader.

Något svalare – avsevärt billigare

Till exempel genom att sänka temperaturen i bostaden en aning eller minska vattenförbrukningen gör du insparingar som direkt påverkar bostädernas hyresnivå. Om man sänker temperaturen i bostäderna med en grad sparar man in ungefär fem procent på uppvärmningskostnaderna för hela fastigheten.

Elda inte för kråkorna!

Att fortgående och under en längre tid låta fönster eller balkongdörrar stå öppna under vinterhalvåret är slöseri med energi. Om din bostad behöver vädras, gör det snabbt med korsdrag.

Det är ekonomiskt att visa hänsyn

Övriga nämnda åtgärder som invånarna kan vidta för att spara är att hålla de gemensamma utrymmena och gården i skick samt sortera avfallet korrekt. Vi har nyligen fått nya direktiv för avfallssorteringen och när alla följer dessa är det till gemensam nytta. Att lägga avfall i fel kärl leder till onödiga påslag som måste täckas med husets egna hyresinkomster. Genom att hålla bostadshusets gemensamma sopstation snyggt sparar vi reda pengar.

Pikipruukkilainen

Kiinteistö Oy Pikipruukin ja Vaasan Asumisoikeus Oy:n asiakaslehti
Fastighets Ab Pikipruukki och Vasa Bostadsrätt Ab:s kundblad

Numero / Nummer.....1/2013

Julkaisija / Utgivare .....Koy Pikipruukki Fab /
Oy Vaasan Asumisoikeus
Vasa Bostadsrätt Ab

Osoite / Adress .....Koulukatu 19 Skolhusgatan,
Vaasa 65100 Vaasa

Aukioloajat .....ma, ke - pe 9-16, ti 9-17
Öppethållningstider.....må, on - fr 9-16, ti 9-17

Puh / Tel. ....(06) 325 4424

Faksi / Fax .....(06) 325 3629

E-mail .....etunimi.sukunimi@pikipruukki.com
fornamn.efternamn@pikipruukki.com

Internet.....www.pikipruukki.com
www.vaasanasumisoikeus.com

Päätoimittaja / Huvudredaktör.....Birgit Mäkinen

Toimitus ja taitto /
Redaktion och layout .....Mainostoimisto Bock's Office Oy
Reklambyrå Bock's Office Ab

Paino / Tryckeri.....UPC Print Oy

Ann-Sofie Sund

Anne Torikka

...jatkuu etusivulta

Yhden tärkeimmistä eduista entisiin tiloihin verrattuna huomaa heti ulko-ovesta sisään astuttaessa. Asiakaspalvelu sijaitsee nyt pohjakerroksessa. Asiakaspalvelun neuvontapisteeseen on vain muutama porraskäytävä ja portaiden vierellä on leveä ramppi, jota pääsee mukavasti ylös pyörätuolilla tai lasten rattaiden kanssa. Ovikin on automaattinen. Se aukeaa sisältä ulos kuljettaessa automaattisesti, pysyy auki tarvittavan ajan ja sulkeutuu sitten itsestään.

– Esteettömyys on tänä päivänä huomioitava kaikessa rakentamisessa. Meidänkin asiakkainamme on paljon liikuntarajoitteisia tai lastenvaunujen kanssa liikenteessä olevia perheellisiä, joita voimme palvella nyt entistä paremmin, vakuuttavat infotiskin iloiset asiakaspalvelijat, neuvontasihteerit **Jenna Laine** ja **Ann-Sofie Sund**.

Jenna ja Ann-Sofie vastaavat myös puheluiden välityksestä, ohjaavat asiakkaat oikealle henkilölle, hoitavat kirjeenvaihtoa ja tiedotustoimintaa.

– Itse muuttorajansi sujui yllättävän sujakkaasti. Asiakaspalvelumme oli kiinni vain kaksi päivää, ja sitten palattiin jälleen normaaliin päiväjärjestykseen, muistelevat Jenna ja Ann-Sofie.

Pikipruukille räätälöidyt tilat

Kiinteistöpäällikkö **Kimmo Haapasalo** on ollut Pikipruukin palveluksessa pitkään. Hänellä oli selkeä käsitys siitä, miten tilat oli toteutettava, jotta ne palvelisivat mahdollisimman hyvin sekä Pikipruukin henkilökuntaa että asiakkaita.

– Sain olla mukana suunnittelussa alusta alkaen. Hienointa tässä oli se, että vaikka lähdetiin saneeraamaan tiloja vanhaan kiinteistöön, niin kantaviin rakenteisiin liittyviä rajoitteita oli vähän. Talossa on kantava pilarilaattarakenne, joten vain pilarit, porrashuoneet ja ulkoseinät oli jätettävä paikalleen. Muuten huonejärjestys oli toteutettavissa varsin vapaasti, kertoo Kimmo.

– Ei täällä oikeastaan pinta-alaa sen enempää ole kuin vanhassakaan paikassa, mutta tilat ovat nyt tehokkaammin käytössä.

Asuntojen vuokraamisen lisäksi myös Pikipruukin teknisistä asioista vastaava henkilökunta palvelee asiakkaita pohjakerroksessa. Kiinteistöpäällikön lisäksi yhtiöllä on teknisiä isännöitsijöitä, joilla on jokaisella oma alueensa. Heidät tavoittaa myös toimistolta. Jos aiot tulla heitä tapaamaan, kannattaa kuitenkin aina sopia aika ennakoon, koska isännöitsijät ovat useimmiten kentällä kiinteistöillä. Tekninen päivystäjä palvelee asiakkaita kiireellisissä asioissa päivittäin toimistoajan ulkopuolella. Päivystäjän tavoittaa aina puhelimitse.

Vuokraustoimen sihteerien puheille pääsee nopeasti

Pikipruukilla ei ole ajanvarausta asiakaspalveluun. Vuokraustoimen puheille pääsee yleensä nopeasti. Kuun vaihte on kiireellisintä aikaa.

Muina aikoina mahdollinen jonotusaika on lyhyt. Asiakaspalvelukerroksessa palvelevat sihteerien lisäksi vuokraustoimen johtaja ja vuokranvalvoja.

– Vuokraustoimessa neuvomme asiakkaita, esittelemme eri asuntovaihtoehtoja, hoidamme vuokrasopimuksia ja avainhallintaa, kertoo vuokraustoimen sihteeri **Anne Torikka**.

– Vaikka asiakkaiden virta on jatkuva, pyrimme varaamaan aikaa keskusteluille ja löytämään asiakkaille sopivimman ratkaisun. Kysymyksen on ihmisten kodeista!

– Asiakkaat tuntevat arvostavan valoisaa, raikasta ja rentoa tunnelmaa. Äänieritysikin on täällä erinomainen, Anne toteaa.

Taloushallinto toisessa kerroksessa

Pikipruukilla on käytössään tiloja myös kiinteistön toisessa kerroksessa. Kerrokseen pääsee paitsi portaita myös hissillä. Toisessa kerroksessa työskentelevät yhtiön kirjanpitäjät ja toimitusjohtaja.

– Hoidamme maksuliikennettä, reskontraa ja kirjanpitoa. Työ vaatii tarkkuutta ja keskittymistä. Täällä voimme keskittyä lukuihimme ja asiakirjoihimme, sillä täällä on todella rauhallista. Alakerrassa on henkilökunnan

kahvihuone, jossa on mukava syödä eväät ja samalla tavata muita työkavereita, kertoo kirjanpitäjä **Anette Karjamäki**.

– Jokaisessa huoneessa, niin ylä- kuin alakerrassakin, on huonekohtainen jäähdytys. Se lisää työviihtyvyyttä ja tehokkuutta enemmän kuin osaisimme arvatakaan. Nyt jokainen voi säätää työskentelytilansa lämpötilaa oman mieltymyksensä mukaan, Anette toteaa.

Toimitusjohtajakin viihtyy Koulukadulla

Toimitusjohtaja **Birgit Mäkisen** päivät täyttyvät kokouksista ja tapaamisista. Yhtiössä, joka hallinnoi yli 3.500 asuntoa Vaasassa, riittää tehtävää. On suunniteltava ja neuvoteltava hankinnoista, peruskorjauksista, uudisrakentamisesta. On budjetoitava ja raportoitava. On täytettävä ne moninaiset tehtävät, jotka yhtiön omistaja, Vaasan kaupunki, on sille asettanut.

– Vaikka päivät ovat usein kiireiset, huoneeni täällä Koulukadun kakkoskerroksessa on paikka, jossa pystyn keskittymään työtehtäviini hyvin, Birgit vakuuttaa.

Myös yhtiön kokoustilat sijaitsevat toisessa kerroksessa, toimitusjohtajan huoneen yhteydessä. Kokoushuone on tullutkin jo tutuksi mm. yhtiön hallitukselle, asukastoimikunnille ja suunnittelutiimeille.

– Aika monta hyvää kokousta on ehdittykin jo pitää näissä uusissa tiloissa, toteaa Birgit ja kiirehtii seuraavaan palaveriin.

...fortsätter från pärmen

En av de viktigaste fördelarna jämfört med de gamla lokalerna märker man genast när man stiger in genom ytterdörren. Kundenservice finns nu på bottenvåningen. Det är bara några trappsteg till servicedisken och bredvid trappan finns en bred ramp som är lätt att använda om man sitter i rullstol eller har en barnvagn med sig. Dörren är till och med automatisk. När man ska ut öppnas den automatiskt, hålls öppen så länge det behövs och stänger sedan sig själv.

– I dag måste hinderfrihet beaktas i allt byggande. Vi har också många rörelsehinderade kunder, samt kunder med familj som är ute med barnvagnen. Nu kan vi betjäna dem bättre än tidigare, försäkras de muntra kundbetjäna vid infodisken, informationssekreterare **Jenna Laine** och **Ann-Sofie Sund**.

Jenna och Ann-Sofie ansvarar också för förmedling av samtal, visar kunderna vidare till rätt person, sköter korrespondensen och informationsverksamheten.

– Själva flyttrumman gick förvånansvärt smidigt. Vår kundservice var bara stängd två dagar. Sedan återgick vi till den normala dagordningen, minns Jenna och Ann-Sofie.

Lokaler skräddarsydda för Pikipruukki

Fastighetschef **Kimmo Haapasalo** har varit länge i Pikipruukis tjänst. Han hade en klar uppfattning om hur lokalerna skulle se ut så att de skulle betjäna såväl Pikipruukis personal som kunder så väl som möjligt.

– Jag fick delta i planeringen från starten. Det finaste är att trots att vi sanerade utrymmen i en gammal fastighet fanns det få begränsningar vad gällde bärande strukturer. Husets struktur består av bärande pelarplattor. Endast pelarna, yttervägarna och trapphusen måste förbli oförändrade. I övrigt kunde vi ordna utrymmena mycket fritt, berättar Kimmo.

– Inte är lokalerna särskilt mycket större än de gamla till ytan sett, men nu används de effektivare.

Förutom hyrespersonalen finns även den personal som ansvarar för den tekniska biten hos Pikipruukki på bottenplanet. I tillägg till fastighetschefen har bolaget tekniska disponenter. Varje disponent har sitt eget ansvarsområde. Disponenterna kan du träffa på kontoret, men i sådana fall lönar det sig att boka en tid eftersom

disponenterna även besöker fastigheterna dagligen. Bolagets jourhavande betjäna kunderna i brådskande ärenden utanför kontorstid. Den jourhavande når du alltid per telefon.

Hyresverksamhetens sekreterare får du tag i snabbt

Det finns ingen tidsbokning till Pikipruukis kundservice. Vanligtvis kan du snabbt komma i kontakt med hyresverksamheten. Vid månadsskiftena är det rusning. Övriga tider är kön ganska kort. Förutom sekreterarna arbetar även direktören för hyresverksamheten samt hyresövervakaren på kundservicevåningen.

– Vi inom hyresverksamheten ger kunderna råd, presenterar olika boendalternativ, har hand om hyresavtal och nycklar, berättar sekreterare för hyresverksamheten **Anne Torikka**.

– Även om vi har en stadig kundström försöker vi alltid ge tid för diskussion och för att hitta den lämpligaste lösningen för kunderna. Det är ju ändå fråga om människors hem!

– Kunderna verkar uppskatta den ljusa, fräscha och avslappnade stämningen. Ljudisoleringen är också utmärkt här, konstaterar Anne.

Ekonomiförvaltningen i andra våningen

Pikipruukki har även lokaler i andra våningen. Dit kommer man även med hiss. I andra våningen arbetar bolagets bokförare och den verkställande direktören.

– Vi har hand om betalningstrafiken, reskontran och bokföringen. Arbetet kräver noggrannhet och koncentration. Här kan vi fokusera på våra siffror och dokument, eftersom det är väldigt lugnt. I nedre våningen finns personalens kafferum, där man kan äta sin lunch och umgås med arbetskamraterna, berättar bokförare **Anette Karjamäki**.

– I varje rum oavsett våning finns en kylanläggning. Det ökar arbetstrivseln och effektiviteten mer än vi kunnat ana. Nu kan alla själv ställa in temperaturen i sitt arbetsrum enligt tycke och smak, konstaterar Anette.

Även den verkställande direktören trivs på Skolhusgatan

För verkställande direktör **Birgit Mäkinen** fylls dagarna av möten. Bolaget, som administrerar över 3500 bostäder i Vasa, ger full sysselsättning. Det ska planeras och förhandlas om anskaffningar, grundrenoveringar och nybyggen. Det ska budgeteras och rapporteras. Alla de varierande uppgifter som bolagets ägare, Vasa stad, angivit ska uppfyllas.

– Även om dagarna ofta är stressiga kan jag alltid fokusera på mina arbetsuppgifter här i mitt rum på Skolhusgatan, försäkras Birgit.

I andra våningen finns också bolagets konferensrum i anslutning till den verkställande direktörens konferensrummet har redan blivit bekant för bl.a. bolagets styrelse, invånarkommittéerna och planeringsgrupperna.

– Ganska många bra möten har vi redan haft här i de nya lokalerna, konstaterar Birgit och skyndar vidare till nästa möte.

Nea Anttila ja Noora Kokkinen

Palveluasuntoja ja esteetöntä asumista erityisryhmille

Pikipruukki rakennuttaa parhaillaan Sorsantielle, Kotirannalle, suurta palvelutaltoa muistihäiriöisille sekä sen rinnalle senioritaloa. Yhtiö saneeraa myös Palosaaren Tehtaankadulle esteettömiä asuntoja liikuntarajoitteisten, nuorten ja opiskelijoiden tarpeeseen.

Palveluasumisella tarkoitetaan ikääntyneiden mahdollisimman itsenäistä mutta tuettua ja turvallista asumista. Palvelutaloissa asuville on tarjolla virikkeellistä toimintaa sekä erilaisia hoiva- ja kuntoutuspalveluita.

Sorsantien palvelutalon vuokraa Pikipruukilta Vaasan kaupunki. Tilat on suunniteltu läheisessä yhteistyössä kaupungin sosiaali- ja terveyshallinnon kanssa.

Sorsantien palvelutalo tulee olemaan ns. tehostetun palveluasumisen yksikkö, jossa hoito ja huolenpito on ympärivuorokautista. Tavoitteena on taata asukkaille mahdollisimman kodinomaisen ympäristö. Asukkaat saavat sisustaa ja kalustaa omat huoneensa makunsa mukaan. Valoisissa huoneissa on oma, tilava kylpyhuone, mutta ei keittiötä.

Ruokailu on järjestetty palvelutalon keittiön kautta. Ruokailla voi yhteisessä ruokasalis- sa, oman asuntonsi viriketilassa tai oman huoneen rauhassa. Palvelutalossa on neljä asunosiipeä, jossa kussakin on oma yhteinen olohuone, viriketila, jossa voi seurustella muiden asukkaiden kanssa tai osallistua erilaisiin harrastetoimintoihin.

Ulkoilua varten rakennetaan suojaisa piha, joka rajoittuu puistoalueeseen.

Samalle tontille rakennetaan myös erillinen senioritalo, joka on tavallinen vuokratalo ja jonka asunnot on korvamerkitty ikääntyneille. Näiden asuntojen asukasvalinnasta vastaa Pikipruukki.

Aikataulussa ollaan!

Palvelu- ja senioritalot urakoi Lemminkäinen Talo Oy ja yhtiö vastaa myös kaikista LVIAS- ja sprinkleriuurakoista.

– Työmaavahvuutemme on täällä päälle 50 henkeä ja rakentajat ovat pääasiassa Vaasasta ja lähikunnista. Rakentaminen edistyy aikataulussa, vaikka itse maarakennusurakka oli vaativa. Pakkaset puskevat pian päälle, mutta pystymme edelleen rappaamaan pressujen suojassa julkisivua. Myös sisällä talossa käy melkoinen hyörintä, kertoo kohteen vastaava mestari **Petri Laitila** Lemminkäiseltä.

Pikipruukin kiinteistöpäällikkö **Kimmo Haapasalo** on tyytyväinen.

– Sorsantien palvelutalo yhdistettynä senioritaloon parantaa Vaasan kaupungin vanhuspalveluita merkittävästi. Talot ovat hyvin suunniteltuja ja itse alue rauhallinen ja viehättävä. Olen vakuuttunut, että kohde tulee valmistuttuaan toimimaan hyvänä esimerkkinä myös tulevalle kunnalliselle palvelutalorakentamiselle.

Tehtaankadulla tehdään ihmeitä

Pikipruukki osti ammattikorkeakoulu Novian takana sijaitsevat Tehtaankatu 3:n opiskelija-

asuntolat keväällä 2011. Viimeisetkin vuokralaiset muuttivat pois huhtikuussa 2013. Nyt kohteesta on kuoriutumassa todellinen helmi.

– Tämä on valtava saneerausurakka, johon oman mausteensa tuo Invalidiliiton asunoi- leen asettamat esteettömyys- ja toimivuusvaatimukset. Heidän hallinnoimiinsa asuntoihin tulee paljon erikoisratkaisuja: kynnyksettömyys, erikoisvarustellut kylpyhuoneet invakiskoi- neen, yksilöllisesti säädettävät kaapistot ja työ- tasot keittiössä, käyttökorkeudelle sijoitetut pistorasiat, napilla avattavat automaattiovet, tehostettu hälytys- ja kulunvalvonta, sprinkle- rit kaikissa asunnoissa – joitakin mainitakseni, luettelee pääurakoitsija Lujatalo Oy:n vastaava mestari **Juha Sainio**.

Esteettömyys on toki huomioitu myös muis- sa asunnoissa.

– Tänne rakennetaan rampeja ja myös kaikki kiinteistön hissit uusitaan, muistuttaa rakennustyön valvoja **Jussi Mansikkamäki**.

Jussi osoittaa pohjapiirrosta, josta näkyy, mihin pyörätuoliparkki latauspisteineen on

Rakennustyön valvoja Jussi Mansikkamäki esittelee Tehtaankadun kohdetta. Byggarbetets övervakare Jussi Mansikkamäki föresivar planritningen för Fabriksгатan.

sijoitettu. Autopaikkojakin löytyy mukavasti talon välittömässä yhteydessä.

Piirroksista näkyy, että taloon rakennetaan myös yhteistiloja ja ravintolakeittiö. Saunoja ja pesutupia on kaksi, ja jokaiseen asuntoon kuuluu oma, erillinen irtaimistovarasto.

Julkisivuihin tulee myös merkittävä uudis- tus.

– Jokaiseen asuntoon tulee reilunkokoinen parveke. Ennen niitä ei ollut kuin päätyhuoneis- toissa, kertoo Jussi.

Sijainti yliopiston ja korkeakoulujen kam- pusten kyljessä ja lähellä palveluita tekee Teh- taankadusta oikean opiskelijan unelman. Myös kaksiot ja kolmiot on suunniteltu niin, että ne toimivat kivasti vaikka kimppakämpinä kave- rusten kesken.

– Nämä asunnot menevät nopeasti, joten kannattaa pistää hakemusta sisään heti, kun haku alkaa, muistuttaa Jussi.

Senioritalo nousee Sorsantien palvelutalon viereen. Seniorhuset byggs bredvid servicehuset på Andvägen.

TUTUSTUMISMATKA Westenergyn jätteen- käsittelylaitokselle

Asukastoimikuntien puheenjohtajat ja yhteys- henkilöt kutsuttiin lokakuun lopulla tutustumaan tammikuussa 2013 käyttöön otettuun Westener- gyn jätteenkäsittelylaitokseen. Westenergylä tuotetaan Vaasan alueen kokonaiskukolämpö- määrästä kolmannes, ja 7000 kotitaloutta hyö- tyy siellä tuotettavasta sähköstä. Siis myös moni pikipruukkilainen talous!

Laitos on käytettävyydeltään ja energiäte- hokkuudeltaan Euroopan jätettä hyödyntävien voimalaitosten huippua. Kävijät pääsivät tu- tustumaan muun muassa laitoksen valvomoon, polttoarinan toimintaan sekä jäte- käsittelyn eri vaiheisiin.

Pikipruukin neuvontasihteeri **Ann-Sofie Sund** totesi, että käynti laitoksella oli erittäin mielen- kiintoinen ja opettavainen. Käynnin ansiosta jät- teiden lajittelun merkitys avautui aivan uudella lailla. Kun jokainen asukas lajittelee jätteensä asianmukaiseen astiaan, polttolaitoskin toimii tehokkaasti ja tuottaa edullista ja puhdasta voimaa meille vaasalaisille.

EXKURSION TILL Westenergys avfallsför- bränningsanläggning

I slutet av oktober bjöd Pikipruukki in invånarkom- mittéernas ordförande och kontaktpersoner för att bekanta sig med Westenergys avfallsförbrän- ningsanläggning, som togs i bruk i januari 2013. Vid Westenergy produceras en tredjedel av den totala fjärrvärmemängden i Vasaregionen. Dessutom an- vänder 7000 hushåll elektricitet producerad där, alltså även många Pikipruukkihem!

Till användningsgrad och energieffektivitet sett är anläggningen ett av de främsta kraft- verken som utnyttjar avfall i Europa. Besökarna fick bland annat bekanta sig med kraftverkets kontrollrum, förbränningsrostern samt avfalls- hanteringsens olika skeden.

Pikipruukkis informationssekreterare **Ann- Sofie Sund** konstaterade att besöket på anlägg- ningen var mycket intressant och lärorikt. Tack vare visiten fick besökarna en helt ny insikt i vik- ten av att sortera avfall. När varje invånare sor- terar sitt avfall i rätt kärl fungerar också förbrän- ningsverket effektivt och producerar förmånlig och ren energi åt oss Vasabor.

Sorsantien palvelutaloon rakennetaan

60 kpl 25 m²:n palveluasuntoa muistihäiriöisille vanhuksille

Sorsantien senioritaloon tulee 19 vuokra-asuntoa ikääntyneille

- 7 kpl 1h+kk 32 – 36,5 m²
- 1 kpl 1h+tupak. 59,5 m²
- 11 kpl 2h+k 52,5 – 63,5 m²

Molemmat talot ovat kaksikerroksisia hissitaloja.

Sorsantien palvelu- ja senioritalo valmistuu keväällä 2014.

Senioritalon asunnot ovat haettavissa helmikuussa 2014 Pikipruukin kautta

Tehtaankatu 3

Kohteeseen rakennetaan 20 erikoisva- rusteltua palveluasuntoa.

Näiden asuntojen haku tapahtuu Invali- diliiton asumispalveluiden kautta.

Lisäksi kiinteistöön rakennetaan tavalli- sia vuokra-asuntoja seuraavasti:

- 16 kpl yksiöitä 36 – 44 m²
- 18 kpl kaksioita 45 m²
- 9 kpl kolmioita 60 – 78 m²

Kohde valmistuu alkukesästä 2014.

Pikipruukin kautta haettavia asuntoja voi hakea tammikuussa 2014.

Tehtaankadun jokaiseen asuntoon tulee parveke. Alla bostäder på Fabriksгатan utrustas med balkong.

Sorsantien palvelutalo etenee aikataulussa. Servicehuset på Andvägen framskrider enligt tidtabellen.

Servicebostäder och hinderfritt boende för specialgrupper

Pikipruukki låter som bäst bygga ett stort servicehus för äldre med minnesstörningar samt bredvid det ett seniorhus på Andvägen i Hemstrand. Bolaget renoverar även hinderfria bostäder för rörelsehindrade, unga och studerande på Fabriksgatan i Brändö.

Med serviceboende avses så självständigt som möjligt men ändå tryggt och understött boende för äldre. För dem som bor i servicehus erbjuds stimulerande verksamhet samt olika omsorgs- och rehabiliteringstjänster.

Vasa stad hyr servicehuset på Andvägen av Pikipruukki. Lokalerna har planerats i nära samarbete med stadens social- och hälsovårdsförvaltning.

Servicehuset på Andvägen kommer att bli en enhet för så kallat effektiverat serviceboende, där vård och omsorg ges dygnet runt. Målet är att garantera invånarna en så hemlik miljö som möjligt. Invånarna får fritt inreda och möblera sina egna rum. I de ljusa rummen finns egna, rymliga badrum, men inget kök.

Maten serveras från servicehusets kök. Man kan äta i den gemensamma matsalen, i rekreativsvingen där man har sitt rum eller i lugn och ro i sitt eget rum. I servicehuset finns fyra bostadsvingar som alla har ett eget gemensamt vardagsrum, ett rekreativrum där man kan umgås med övriga invånare eller delta i olika aktiviteter.

För utomhusvistelse byggs en skyddad gård som angränsar till ett parkområde.

På samma tomt byggs också ett separat seniorhus, som är ett vanligt hyreshus. Bostäderna i huset är reserverade för äldre. Pikipruukki ansvarar för att välja ut invånare till dessa bostäder.

Tidtabellen håller!

Entreprenören för service- och seniorhusen är Lemminkäinen Hus Ab. Bolaget ansvarar även för alla VVS-, el- och automations-, samt sprinklerinstallationer.

Kiinteistöpäällikkö Kimmo Haapasalo seuraa tyytyväisensä Sorsantien valmistumista. Fastighetschef Kimmo Haapasalo följer belätet med projektet på Andvägen.

– Vi har drygt 50 anställda på arbetsplatsen och byggarbetarna kommer i huvudsak från Vasa och närliggande kommuner. Bygget framskrider enligt tidtabellen även om själva jordbyggnadsarbetet var krävande. Snart kommer kölden, men vi kan ändå rappa fasaden i skydd av presenningar. Även inne i huset är det full rulle, berättar ansvariga byggmästare **Petri Laitila** från Lemminkäinen.

Pikipruukkis fastighetschef **Kimmo Haapasalo** är belåten.

– Kombinationen av servicehuset och seniorhuset på Andvägen förbättrar Vasa stads äldreservice avsevärt. Husen är välplanerade och själva området lugnt och attraktivt. Jag är övertygad om att när husen står klara kommer de att fungera som goda exempel även för kommande kommunala servicehusbyggen.

På Fabriksgatan görs underverk

Pikipruukki köpte elevinternaten på Fabriksgatan 3, bakom yrkeshögskolan Novia, våren 2011. De sista hyresgästerna flyttade ut i april 2013. Nu håller man på att avtäckta en riktig pärla.

– Det här är ett enormt renoveringsprojekt, kryddat med de krav på hinderfrihet och funktionalitet som Invalidförbundet ställer på sina bostäder. I bostäderna som administreras av förbundet görs många speciallösningar: avsaknad av trösklar, specialutrustade badrum med invaskenor, skåp och arbetsbänkar som går att justera i köket, eluttag i användningshöjd, automatiska dörrar som öppnas med en knapptryckning, effektiverad alarm- och passerkontroll, sprinklers i alla bostäder – för att

nämna några, listar huvudentreprenören Lujatalo Oy:s ansvariga byggmästare **Juha Sainio**.

Hinderfriheten har naturligtvis även beaktats i övriga bostäder.

– Vi bygger ramper och alla husets hissar förnyas, påpekar byggarbetets övervakare **Jussi Mansikkamäki**.

Jussi pekar på planritningen som visar var rullstolsparkeringen med sina laddningsuttag är placerad. Det finns också gott om bilplatser alldeles intill huset.

Av ritningen framgår att det också byggs gemensamma utrymmen och ett restaurangkök i huset. Det finns två bastur och tvättstugor, och varje bostad har ett eget lösöresförråd.

Även fasaden förnyas rejält.

– Varje bostad utrustas med en stor balkong. Tidigare fanns de bara i gavelbostäderna, berättar Jussi.

Läget nära universitetets och högskolornas campus samt övrig service gör Fabriksgatan till varje studerandes dröm. Tvåorna och treorna har också planerats så att de fungerar väl som kompisbostäder vännere emellan.

– De här bostäderna går snabbt åt, så det lönar sig att ansöka genast ansökningstiden börjar, påminner Jussi.

I servicehuset på Andvägen byggs 60 st. servicebostäder på 25 m² för äldre med minnesstörningar

I seniorhuset på Andvägen kommer det att finnas 19 hyresbostäder för äldre

- 7 st. 1r+kv 32 – 36,5 m²
- 1 st. 1r+sk 59,5 m²
- 11 st. 2r+k 52,5 – 63,5 m²

Bägge husen är hisshus i två våningar. Service- och seniorhusen på Andvägen blir klara våren 2014.

Du kan ansöka om bostäderna i seniorhuset via Pikipruukki i februari 2014.

Fabriksgatan 3

I fastigheten byggs 20 specialutrustade servicebostäder. Ansökan till dessa bostäder sker via Invalidförbundets boendeservice.

Dessutom byggs följande vanliga hyresbostäder i fastigheten:

- 16 st. ettor 36 – 44 m²
- 18 st. tvåor 45 m²
- 9 st. treor 60 – 78 m²

Bygget blir klart försommaren 2014.

Du kan ansöka om Pikipruukkis bostäder i januari 2014.

Huomaavaisuutta TALVIPYSÄKÖINTIIN

Talvi tuo kiistämättä lisää haasteita pysäköintiin. Huomaavaisuudella pärjäämme kuitenkin pitkälle.

On syytä muistaa, että Pikipruukin **auto-paikat on tarkoitettu ainoastaan liikenteessä olevien ajoneuvojen pysäköimiseen**. Vain kesäisin käytössä olevat autot ja matkailupe-rävaunut on siirrettävä talvisäilöön muualle, sillä ne haittaavat piha-alueiden aurausta ja hiekoitusta. Mikäli pysäköintipaikka täytyy tyhjentää vuokranantajan toimesta, ajoneuvojen, peräkärryjen yms. poiskuljettamisen kustannuksista vastaa niiden haltija.

Tolppapaikoilla saa käyttää ainoastaan lohkolämmittimiä, ei sisätilan lämmittimiä. Tolppapaikoille vedetty maakaapeli on yleensä mitoitettu 16 A:n sulaketta varten. Yhden 16 A:n sulakkeen läpi saa johtaa 3600W:n jännitteen. Mikäli jännite on suurempi, sulake palaa eli jännite katkeaa johdosta. Autojen lohkolämmittimien tehontarve on yleisimmin 400–800 W, n. 500 W lienee kaikkein yleisin malli. Yhden 16 A:n sulakkeen taakse saa siis laittaa 9 kpl 400 W:n lohkolämmittimellä varustettua autoa tai 7 kpl 500 W:n tehoisia. Sisätilalämmittimien tehontarve on yleensä suurempi. Se liikkuu 500 W–2000 W välillä. Tällöin yksikin lohkolämmittimellä ja sisätilalämmittimellä varustettu auto voi ylittää sallitun jännitteen ja laukaista sulakkeen, jolloin koko tolpparivistön kaikki autot seisovat kylminä.

Lähtiessäsi tolpalta muista myös sulkea lämpötolpan kansi ja irrottaa johdot!

Parkera med OMTANKE I VINTER

Vintern medför onekligen utmaningar för parkering. Genom att visa hänsyn kommer vi ändå långt.

Det är skäl att minnas att Pikipruukkis **bilplatser endast är avsedda för fordon som är i trafik**. Bilar som används bara på sommaren samt husvagnar ska flyttas till vinterförvaring någon annanstans, eftersom de är i vägen för plogning och sandning på gårdsområdena. Om parkeringsplatsen måste frigöras av hyresgivaren, står innehavaren för kostnaderna för bortforsling av fordon, släpkärror o.dyl.

På stolplatserna får man endast använda blockvärmare, inte värmare inne i bilen. Jordkabeln som drags till stolplatserna är vanligen avsedd för säkringar om 16 A. Genom en säkring om 16 A får man leda en spänning om 3600 W. Om spänningen överskrider detta brinner säkringen och spänningen bryts. Den effekt som krävs för blockvärmare är vanligen 400–800 W, kring 500 W lär vara den vanligaste modellen. Genom en säkring om 16 A får man alltså leda 9 st. bilar med blockvärmare om 400 W eller 7 st. om 500 W. Effekten som krävs för värmare inne i bilen är oftast högre. Den rör sig kring 500 W–2000 W. I sådana fall kan en enda bil som har både blockvärmare och värmare inne i bilen överskrida den tillåtna spänningen och bränna säkringen, så att hela raden stolplatser blir utan uppvärmning.

När du går kom också ihåg att stänga locket på stolpen och dra ur ledningarna!

TEKSTI/TEXT: Iina Åman, Viestintätoimisto Tenho

Yllätysvieraista ei ole aina iloa. Parhaiten säästyt harminkappaleilta, kun torjut niitä jo ennalta. Ikävimpien vieraiden hävittämiseen saatat tarvita ammattiapua.

Lisääntyneen matkailun seurauksena yhä useampi löytää kotoaan ikäviä yllätyksiä. Mm. seinäluteet ovat jälleen löytäneet tiensä suomalaisiin koteihin.

Kaikista kodin tuhoeläimistä kannattaa tehdä ilmoitus vuokranantajalle välittömästi. Mitä pidempään tuholaiset saavat lisääntyä, sitä vaikeampaa ja kalliimpaa niiden hävittäminen on.

Toimi näin! Pyydystä ötökkä näytekappaleeksi ja tuo saalis isännöitsijälle. Näin pystymme tunnistamaan ötökät ja hävittämään ne.

Jyrsijöitä ja lintuja!

Jos tarjoat ruokaa, vettä ja rauhallisen lisääntymispaikan, haittaeläimet kiittävät. Ne likkaavat ja levittävät huushollisiin viruksia ja bakteereita. Hiiret ja rotat jyrsivät talon rakenteita, johtoja ja putkistoja.

Pikkulintujen ruokkiminen houkuttelee paikalle myös hiiriä, rottia, puluja ja harakoita. Kaikkien lintujen pesissä voi pesiä myös turkisko, joka saattaa siirtyä avoimista ikkunoista sisätiloihin.

⊘ Roskakatosten siisteys on jokaisen asukkaan asia. Pidä roska-astioiden kannet aina kiinni ja huolehdi siitä, että roskiksen ulkopuolella ei ole mitään ylimääräisiä roskia.

Lintujen ruokkiminen on kielletty pihamailla kaikissa Pikipruukin ja Vaasan Asu-
misoikeuden kohteissa.

Jos ruokakaapissasi on ylimääräisiä asukkaita, olet saattanut saada ne mukaasi kaupasta. Tyyppisiä elintarviketuholaisia ovat muurahaiset, jauhokoisat ja jauhopukit, banaanikärpäset ja sokeritoukat. Niille maistuvat jauhot, kuivatut ja tuoreet hedelmät sekä hunaja ja sokeri.

Kannattaa siivota säännöllisesti keittiön kaapit ja säilyttää kaikki elintarvikkeet tiiviisti suljetuissa lasi- ja muovitolkeissa. Älä myöskään säilyttele vanhentuneita elintarvikkeita.

Sokeritoukkia!

Sokeritoukat ja torakat viihtyvät etenkin viemäreiden ja lattiakaivojen kosteudessa ja lämmössä, siis erityisesti wc- ja kylpytiloissa ja keittiössä.

Riisihäröjä kavereineen!

Kiusalliset riisihäröt viihtyvät ja lisääntyvät huoneenlämmössä harmittavan hyvin. Riisihäröt pilaavat elintarvikkeet, ja niistä eroon pääseminen voi viedä pitkään.

Yleisimpiä elintarviketuholaisia ovat juuri riisihärö, rohamu-, hinkalo- ja leipäkuoriainen sekä russakka eli torakka. Niitä esiintyy riiseissä, jauhoissa, mausteissa ja kekseissä sekä muissa kuivamuonissa.

⊘ Hävitä tuholaiden pilaamat elintarvikkeet ja mieluiten kaikki nekin, joita ei ole suljettu täysin tiiviisiin astioihin. Älä milloinkaan ruiskuta torjunta-aineita elintarvikkeisiin. Tyhjennä kaapit ennen myrkyttämistä, imuroi kaapit huolellisesti ja hävitä pölypussi heti.

Ampiaiset ja muut pistäiset!

Ampiaisen pistokset voivat olla allergisille jopa hengenvaarallisia, joten niistä on päästävä eroon.

⊘ Jos ampiaiset tai kimalaiset ovat kotiutuneet talon rakenteisiin tai terasseille, ota yhteys huoltoyritykseen! Älä yritä tuhota pesää itse, ettei joudu pistosten kohteeksi. Huoltoyrityksellä on suojavaatteet ja välineet tätä varten.

Muurahaisia!

Muurahaisia voit torjua etukäteen. Älä istuta talon seinustalle kasveja. Ne vetävät puoleensa kirvoja, jotka houkuttelevat muurahaisia tekemään pesänsä kirvaisen kasvin alle maahan. Kun keväturinko alkaa lämmittää talon seinustaa, muurahaiset lähtevät lämpöä kohti.

⊘ Jos muurahaisista on tullut riesa, ota yhteys suoraan omaan huoltoyritykseen. Saat myrkyä joko jauheena, suihkeena tai rasiassa. Jos muurahaistilanne on talossa todella paha, voidaan ryhtyä järeämpiin toimenpiteisiin ja myrkyttää koko rakennus.

Kirvat!

Pienet vihreät, kellertävät tai mustat kirvat ovat yleinen puutarha- ja sisäkasvien riesa. Kirvojen kiusaamisessa kasveissa on tahmeaa mesikastetta, joka houkuttelee muurahaisia.

⊘ Kokeile kirvojen torjuntaa ruiskuttamalla kasvejesi mäntysuovalla ja nokkosvedellä. Toista käsittely muutaman päivän välein, kunnes kirvat häviävät.

Osa kotieläimistä kerää ravintonsa elelemällä tekstiileissä. Pölypunkki on hämähäkkiläinen, joka voi aiheuttaa allergiaa. Koit ja turkiskuriaiset arvostavat gourmet-tason kattausta: parhaiten niille maistuvat villa, silkki ja turkikset.

Pölypunkkeja!

Pölypunkit eivät viihdy ahkeran siivoojan kodissa. Älä petaa vuodetta heti noustuasi, vaan avaa ikkuna ja anna kosteuden haihtua. Pese ja tuuleta vuodevaatteita ja patjaa säännöllisesti.

⊘ Voit karkottaa pölypunkkeja pitämällä vuodevaatteita vuorokauden 20 asteen pakkasessa. Muutama tunti 80-asteisessa saunassa on punkille liikaa. Käsittelyn jälkeen voit vielä harjata tai imuroida tekstiilit.

Turkiskuriaisia ja koita!

Tutki noin kerran vuodessa varaston rauhassa ja pimeydessä säilytettävät tekstiilit. Jos havaitset niissä reikiä, asialla on todennäköisesti turkiskuriainen tai koiperhonen. Jos turkiskuriaisia löytyy, koko asuintalo on myrkytettävä samalla kertaa. Turkiskuriaisten hävittäminen on ammattilaisten puuhaa.

⊘ Hävitä koinsoymät tekstiilit tai käsittele ne pesemällä ainakin 60-asteisella pesuohjelmalla. Voit myös säilyttää tekstiilejä usean vuorokauden ajan -25-30° C:ssa pakastimessa tai kovalla pakkasella ulkona. Koiden varalle on myös erilaisia torjunta-aineita.

Matkatuliaisia!

Suomalaisiin koteihin ovat alkaneet ilmestyä torakat ja luteet, jotka ovat välillä meiltä jo lähes tyystin hävinneet. Nykyiset torakkamme ovat kaikki ulkomaantuliaisista, useimmiten tavalisilta turistireissuilta mukaan tarttuneita vapaamatkustajia. Paluumuuttajat lisääntyvät ja leviävät nopeasti, eivätkä ne ole harmittomia. Torakat levittävät tauteja, esimerkiksi salmonella, ja luteet hiippailevat öisin imemään verta. Jos epäilet luteita, kurkista sängyn alle. Punaiset tai mustat pisteet sängynjalan ja sängyn liittymäkohdassa paljastavat verenimijät.

⊘ Jos palaat matkalta talviaikaan ja haluat varmuuden vuoksi häätää vapaamatkustajat, vie matkalaukut viikoksi parvekkeelle. Ainakaan kaikki otukset eivät kestä pakkasta. Toinen keino on viedä matkatavarat saunaan. Vähintään 80 asteen kuuma ja kuiva paahde on turisteille liikaa. Pidä matkalaukkusi ensin suljettuna, että mahdolliset ötökät eivät karkaa. Avaa sitten laukku ja jatka löylytystä. Ota heti yhteys Pikipruukin huoltoyritykseen, jos löydät merkkejä luteista tai torakoista. Niiden hävittämiseen tarvitaan aiantuntijoita ja perusteelliset myrkytykset.

Fripassagerare från semesterresan!

Kackerlackor och väggloss har börjat förekomma i finländska hem. Dessa har nästan utrotats tidigare. Dagens kackerlackor är alla utländska besökare.

Återflyttarna förökar och sprider sig snabbt och är heller inte helt ofarliga. Kackerlackor sprider smittor, till exempel salmonella, och väggloss smyger omkring på natten för att suga blod. Om du misstänker väggloss, ta en titt under sängen. Röda eller svarta prickar på sängbenen och där benen möter sängbotten avslöjar blodsugarna.

⊘ Om du återvänder från en resa vintertid och vill försäkra dig om att du inte har några fripassagerare, för ut resväskorna på balkongen för en veckas tid. Alla insekter tål åtminstone inte minusgrader.

Ett annat sätt är att sätta bagaget i bastun. En het och torr rostning i minst 80 grader är mer än turisterna uthärdar. Håll din resväska stängd först, så att eventuella insekter inte kan smita. Öppna sedan väskan och fortsätt grilla. Kontakta genast Pikipruukki om du hittar tecken på väggloss eller kackerlackor. För att bekämpa dem krävs proffs och grundliga bekämpningsmedel.

⊘ **Torjunta ja hävitysohjeet**
Instruktioner för bekämpning

Överraskningsgäster är inte alltid kul. Bäst motar du Olle i grind. För att bli kvitt de allra jobbigaste krypen kan du anlita professionell hjälp.

Som följd av att folk reser mera nuförtiden är man tvungen att bekämpa vägglöss även i Finland. Det bästa är att genast anmäla skadedjur i hemmet. Ju längre insekterna får föröka sig desto svårare och dyrare är de att bekämpa.

Fånga in en insekt som bevismaterial och för fångsten till disponenten. På så vis kan insekterna identifieras och bekämpas.

Gnagare och fåglar!

Om du erbjuder mat, vatten och en lugn fortplantningsplats tackar skadedjuren. I gengäld smutsar de ner och sprider virus och bakterier i ditt hushåll. Möss och råttor gnager på husets strukturer, rör och ledningar.

Om du matar småfåglar lockar du även till dig möss, råttor, duvor och skator. I alla fågelbon kan även pälsmalen husera, för att sedan ta sig inomhus genom öppna fönster.

☞ Det är på varje invånarens ansvar att hålla sopstationen snygg. Stäng alltid locken på avfallskärnen och se till att det inte ligger skräp runt dem.

Det är förbjudet att mata fåglar på gården vid alla Pikipruukkis fastigheter.

Om du hittar bosättning i köksskåpen kan det hända att de följt med dig hem från butiken. Typiska livsmedelsskadedjur är myror, kvarnmott och mjölbagg, bananflugor och silverfiskar. Dessa gillar mjöl, torkad och färsk frukt samt honung och socker.

Det lönar sig att städa köksskåpen regelbundet och förvara alla livsmedel i väl förslutna glas- och plastburkar. Spara inte gamla livsmedel.

Silverfiskar!

Silverfiskar och kackerlackor trivs i synnerhet i avlopp och golvbrunnar där det är varmt och fuktigt, det vill säga i synnerhet på wc, i badrum och kök.

Sågtandad plattbagge och kompani!

De besvärliga sågtandade plattbaggarna trivs och fortplantar sig harmligt väl i rumstemperatur. Plattbaggarna angriper livsmedel och det kan räcka länge att bli kvitt dem.

Till de vanligaste livsmedelsskadedjuren hör just sågtandad plattbagge, svartbrun mjölbagg, rismjöl- och brödbagge samt kackerlacka. Dessa förekommer i ris, mjöl, kryddor och kex samt andra torra ingredienser.

☞ Kasta bort alla livsmedel som angripits av skadeinsekter och även dem som inte är ordentligt förslutna i kärl. Använd aldrig bekämpningsmedel på livsmedel. Töm skåpen innan du sprider giftet, dammsug skåpen noggrant och släng genast dammpåsen.

Getingar och andra steklar!

Getingstick kan till och med vara livsfarliga om man är allergisk, så getingarna måste väck.

☞ Om getingar eller humlor har bosatt sig i husets strukturer eller på terrassen, kontakta servicen! Försök inte förstöra boet själv, du kan bli stucken. Servicepersonalen har skyddskläder och redskap för ändamålet.

Myror!

Myror kan du mota i grind. Plantera inga växter invid husväggarna. Växterna lockar till sig bladlöss som i sin tur lockar myror att bygga sin stack under växten där lössen bor. När vårsolen börjar värma upp husväggen vandrar myrorna mot värmen.

☞ Om du besväras av myror, ta kontakt direkt med servicen. Du får gift som pulver, spray eller i en ask. Om det kryllar av myror i huset kan man vidta kraftigare åtgärder och sprida bekämpningsmedlet i hela byggnaden.

Löss!

Små gröna, gula eller svarta löss är vanliga i trädgården eller hos grönväxter. I växter som drabbats finns klabbig honungsdagg som lockar till sig myror.

☞ För att bli kvitt löss, prova att bespruta växterna med tallsåpa och nässelvatten. Upprepa behandlingen med några dagars mellanrum tills lössen försvinner.

En del husdjur får sin näring genom att bosätta sig i textilier. Kvalster är spindeldjur som kan orsaka allergi. Mal och pälsänger uppskattar en gourmetmåltid: de föredrar ylle, siden och pälsar.

Kvalster!

Kvalster trivs inte hemma hos den som städar flitigt. Bädda inte sängen genast du stigit upp, utan öppna fönstret och låt fukten avdunsta. Tvätta och vädra sängkläderna och madrassen regelbundet.

☞ Du blir kvitt kvalster genom att förvara sängkläderna i 20 graders kyla i ett dygn. Några timmar i 80 graders bastu svettar också ut dem. Efter behandlingen kan du dessutom borsta eller dammsuga textilerna.

Pälsänger och mal!

Undersök ungefär en gång om året de textilier som förvaras i mörka förråd. Om du upptäcker hål i dem är det förmodligen pälsänger eller mal som varit framme. Om du hittar pälsänger måste hela bostadshuset samtidigt behandlas med bekämpningsmedel. Det krävs professionell hjälp för att bli av med dem.

☞ Släng textilier som angripits av mal eller tvätta dem i 60 graders program eller varmare. Du kan också förvara textilerna i frysen i -25-30 °C i flera dygn eller ute i sträng kyla. Det finns också olika bekämpningsmedel mot mal.

Varastointi on TAITOLAJI

Pikipruukin ja Vaasan Asumisoikeuden kerrostaloissa jokaiseen asuntoon kuuluu oma, erillinen irtaimistovarasto, jossa asukkaat voivat säilyttää henkilökohtaisia tavaroitaan. Varaston ovi tulee varustaa kunnollisella riippulukolla, jotta tavarat saavat olla rauhassa. Lukon jokainen hankkii itse.

Oma varastotilasi on merkitty samalla huoneistonumerolla kuin asuntosi. Väärinkäsitysten välttämiseksi tavaroita ei tule sijoittaa muihin varastoihin, vaikka ne olisivat väliaikaisesti avoimia ja tyhjiä.

Varastossa voit säilyttää esimerkiksi vaatteita, liikuntavarusteita, leluja ja kodintarvikkeita. Myös yhden auton rengassarjan voi huoletta varastoida, mutta koko varaston täyttäminen kattoa myöten autonrenkailla voi lisätä palo-vaaraa.

Ulkoiluvälineille, kuten polkupyörille ja sukille, sekä usein myös lastenvaunuille on kerrostaloissa omat, yhteiset säilytystilansa.

Arvokasta tavaraa ei kannata jättää suoraan näkyville ja kaikkein arvokkaimmat kannattaa säilyttää muualla.

Helposti syttyvän materiaalin, kuten liuottimien, polttoaineiden, kaasun tai ilotulitteiden säilytys irtaimistovarastoissa on turvallisuussyistä kokonaan kielletty.

Asukkaat vastaavat oman irtaimistovarastonsa siisteydestä. Yleensä riittää, että pyyhki pölyt nihkeällä rätillä ja lakaiset lattian kerran vuodessa. Samalla kannattaa tehdä inventaario säilytyksessä olevista tavaroista. Jokainenhan tietää, miten helposti tilat täyttyvät turhasta tavarasta. Yhden romu on kuitenkin toisen aarre, joten laita ilmoitus esim. myytävistä, pieneksi käyneistä urheilu- ja lastentarvikkeista vaikka talon ilmoitustaululle.

Kun järjestyä ja siivoat varastosi vuosittain, tiedät, mitä säilytät. Tavarat kannattaa pakata kannellisiin laatikoihin, jotta ne pysyvät pölyttöminä ja suojassa katseilta. Meneillään olevan vuodenajan tarvikkeet on hyvä sijoittaa varaston etuosaan käytettävyyden helpottamiseksi. Neliöt saat vielä tehokkaampaan käyttöön, jos viitsit asentaa tilaan varastohyllyt.

Kun muutat asunnostasi, tyhjennä ja siivoa varasto huolellisesti. Muista poistaa myös riippulukko ovesta!

Förvaring är EN KONST

Till varje bostad i Pikipruukis och Vasa Bostadsrätts höghus hör ett eget lösöresförråd där invånarna kan förvara sina personliga tillhörigheter. Du bör förse förrådsdörren med ett ordentligt hänglås, så att dina saker får vara ifred. Låset bör du skaffa själv.

Ditt eget förråd är märkt med samma nummer som din bostad. För att undvika missförstånd bör du inte lägga dina saker i andra förråd även om de står tillfälligt öppna och tomma.

I förrådet kan du förvara bland annat kläder, idrottsredskap, leksaker och husgeråd. Du kan också förvara en uppsättning bildäck i förrådet, men om du fyller förrådet till taket med bildäck kan det utgöra en brandrisk.

För friluftsutrustning, såsom cyklar och skidor, samt även för barnvagnar, finns det ofta egna förvaringsplatser i höghuset.

Värdefulla saker ska inte ligga fritt för beskådan och de allra värdefullaste lönar det sig att förvara någon annanstans.

Förvaring av lättantändligt material, såsom lösningsmedel, bränslen, gas eller fyrverkeripjäser, i lösöresförrådet är totalförbjudet av säkerhetsskäl.

Invånarna ansvarar för att hålla sitt eget förråd snyggt. Vanligen räcker det att man torkar damm med en fuktig trasa och sopar golvet en gång om året. På samma gång lönar det sig att inventera förrådet. Vi vet ju alla hur lätt det är att fylla utrymmet med onödiga prylar. Den enes skräp kan vara den andres skatt, så du kan annonsera ut t.ex. idrottsredskap och barnbillbehör som blivit för små på husets anslagstavla.

När du organiserar och städar ditt förråd varje år vet du vad du har. Det lönar sig att packa grejerna i lådor med lock, så hålls de dammfria och säkra från andras blickar. De saker som behövs under den pågående säsongen kan man förvara i främre änden av förrådet där de är lätta att komma åt. Du kan utnyttja utrymmet ännu mer effektivt om du monterar upp förrådshyllor.

När du flyttar ut ur din bostad, töm och städa förrådet noggrant. Kom också ihåg att ta bort hänglåset från dörren!

Hannu Holm ja Janne Ahlskog MTM:itä asentavat Ajurinkadun hissiä.
Hannu Holm och Janne Ahlskog från MTM installerar hissen på Formansgatan.

Hip hei HISSI!

Hissi on tärkeä osa esteetöntä ympäristöä. Ikääntyneille ja apuvälineillä liikkuville hissi on välttämätön. Lapsiperheet pääsevät sen ansiosta vauvojen kanssa kotiovelle saakka eikä kenenkään tarvitse raahata portaissa ostoskassoja. Hissitalot ovat myös turvallisempia. Hissionnettomuudet ovat erittäin harvinaisia, kun taas kaatumisen portaissa on kolmanneksi yleisin tapaturmatyyppi Suomessa.

Hipp hej HISSI!

Hissen är av stor betydelse för en hinderfri miljö. För äldre och dem som behöver mobila hjälpmedel är hissen en nödvändighet. Tack vare hissen kan barnfamiljer ta sig ända till dörren med barnvagn och ingen behöver släpa tunga matkassar i trappan. Hisshus är också säkrare. Hissolyckor är mycket ovanliga, medan fallolyckor i trappan är den tredje vanligaste formen av olycka i Finland.

Den sociala nyttan av att skaffa hiss är anmärkningsvärd: den främjar det moderna boendets kvalitet, boendemiljöns säkerhet och hinderfrihet samt förutsättningarna att bo hemma. Det är tråkigt om man blir tvungen att flytta hemifrån för att hissen saknas, eftersom det med dagens teknik är möjligt att installera en hiss i de flesta höghus även i efterskott.

Hissin hankkimisesta saatava sosiaalinen hyöty on merkittävä: se edistää nykyaikaisen asumisen laatua, asuinympäristön turvallisuutta ja liikuntaesteettömyyttä sekä kotona asumisen edellytyksiä. On ikävää, jos hissittömyyden takia joutuu muuttamaan kotoaan, sillä useimpiin kerrostaloihin löytyy nykytekniikan ansiosta sopiva jälkiasennushissiratkaisu.

Paitsi, että hissi helpottaa kaikkien rakennuksessa asuvien elämää, se lisää asunnon arvoa noin 5%. Ylemmissä kerroksissa vaikutus asunnon arvoon on tätäkin suurempi.

Vaasa mukana kansallisessa hissihankkeessa

Hissirakentamisen edistäminen on asetettu valtion asuntopoliittiseksi tavoitteeksi. Myös Vaasan kaupunki on mukana valtakunnallisessa Hissi-Esteetön Suomi 2017 -hankkeessa. Hankkeen tavoitteena on kaksinkertaistaa jälkiasen-

Förutom att hissen underlättar livet för alla som bor i byggnaden, ökar den bostadens värde med cirka 5%. Ännu större inverkan har hissen på bostäder i de översta våningarna.

Vasa med i nationellt hissprojekt

Att främja byggandet av hissar har utsetts till ett boendepolitiskt mål av staten. Även Vasa stad deltar i det nationella tillgänglighetsprojektet Hissi-Esteetön Suomi 2017. Målet med projektet är att fördubbla antalet efterinstallerade hissar till år 2017 samt även stöda hinderfriheten i bostadshus genom att förbättra övriga förbindelseleder.

Både staten och kommunerna understöder byggandet av hissar. Reparationsunderstödet som Ara (Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet) beviljar är högst 50 % av de godkända kostnaderna.

Dessutom beviljar Vasa stad ett understöd på 10 % av planerings-, bygg- och installationskostnaderna för en hiss som installeras i ett gammalt höghus. En förutsättning för att stödet ska beviljas är att Ara har godkänt och beviljat projektet reparationsunderstöd.

Det lönar sig att utnyttja understöden. Efter att understöden dragits av blir själva bolagets andel blygsam. När de kvarstående byggkostnaderna och underhållskostnader-

nushissien lukumäärä vuoteen 2017 mennessä ja tukea asuinrakennusten esteettömyyttä myös muita kulkuyhteyksiä parantamalla.

Hissien rakentamiseen on mahdollista saada avustusta sekä valtiolta että kunnalta. Ara:n (Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus) myöntämä korjausavustus on enintään 50% hyväksytyistä kustannuksista.

Tämän lisäksi Vaasan kaupunki myöntää 10%:n avustuksen vanhaan kerrostaloon asennettavan hissin suunnittelu-, rakentamis- ja asennuskustannuksista. Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että Ara on hyväksynyt ja myöntänyt hankkeelle korjausavustusta.

Avustukset kannattaa käyttää hyödyksi. Itse yhtiön osuus jää näin varsin pieneksi, joten vaikka rakentamiskustannukset avustusten jälkeen ja hissien ylläpitokustannukset jyvitetään vuokriin pitkälle ajalle, vaikutus vuokratasoon on vähäinen saavutettuun etuun verrattuna.

Vaasassa on nelisensataa hissittöntä asuin-kerrostaloa ja niissä noin 900 hissittöntä porrashuonetta. Vaasan kaupungin, Pikipruukin ja Vaasan Asumisoikeuden yhteisenä tavoitteena on edistää hissirakentamista vanhoihin hissittömiin kerrostaloihin. Hissien asennus Suvilahdessa Pikipruukin Patteriniementien taloihin vuonna 2011 mahdollisti jopa yhden lisäkerroksen rakentamisen ja paransi merkittävästi asuntojen vetovoimaa ja käytettävyyttä.

Ajurinkadun hissihankke

Tällä hetkellä Pikipruukilla ja Vaasan Asumisoikeudella on käynnissä kaksi hissien jälkiasennushanketta. Pikipruukki asentaa hissin Ajurinkatu 5:n kolmikerroksiseen, vuonna 1990 valmistuneeseen 10 huoneiston pienkerrostaloon.

- Tässä kohteessa meillä oli onnea. Porraskäytävän keskellä oli lähes valmiina hissimentävä tila. Portaita jouduttiin kaventamaan vain vähän hissintietä. Koska nykyhissien ohjaamiseen ei enää tarvita isoa konehuonetta, kaikki tarvittava mahtuu hyvin porrashuoneeseen, kertoo Pikipruukin tekninen isännöitsijä **Arto Lahtinen**.

na för hissen sprids ut på hyrorna över en längre tid är effekten på hyresnivån mycket liten jämfört med den fördel som hissen utgör.

I Vasa finns det omkring fyra hundra bostadshöghus och i dem närmare 900 trapphus som saknar hiss. Det gemensamma målet för Vasa stad, Pikipruukki och Vasa Bostadsrätt är att främja byggandet av hissar i gamla höghus som saknar hiss. När hissar installerades i husen på Batteriuddsvägen i Sunnavik 2011 möjliggjorde de till och med att man kunde bygga ytterligare en våning. Bostädernas attraktionskraft och tillgänglighet förbättrades därmed avsevärt.

Hissiprojektet på Formansgatan

För närvarande har Pikipruukki och Vasa Bostadsrätt två efterinstallationsprojekt på gång. Pikipruukki installerar en hiss på Formansgatan 5, ett mindre höghus från 1990 i tre våningar med 10 bostäder.

- Vi hade tur med den här fastigheten. Mitt i trappuppgången fanns ett utrymme som färdigt nästan var av historiek. Vi blev bara tvungna att göra trappan lite smalare. Eftersom dagens hissar inte kräver några stora maskinrum får allt gott och väl plats i trapphuset, berättar Pikipruukkis tekniska disponent Arto Lahtinen.

Britt-Maj Stig asuu kolmannessa kerroksessa Ajurinkadulla.

- Tämä on hyvä paikka ja talo asua, mutta nivelrikko on tehnyt portaissa kulkemisesta yhtä tuskaa. Sama koskee useampia tämän talon asukkaita. Ja onhan meillä täällä lapsiperhekin, jolle hissistä on varmasti yhtä lailla iloa, vakuuttaa Britt-Maj Stig.

Gerbyn rantatie 9 saa hissin kesään mennessä

Vaasan Asumisoikeus aloittaa hissien rakentamisen Gerbyn rantatie 9:n asumisoikeustaloon tammikuussa 2014. Hissijä tulee yhteensä 3 kappaletta. Niitä varten rakennetaan ulkoiset hissikuilut. Ensimmäisistä hissikydeistä asukkaat pääsevät nauttimaan alkukesästä. Arkkitehtisuunnittelusta on vastannut Arkkitehtitoimisto Gerd Hytönen ja pääurakoitsijana toimii Rakennustoimisto V O Mattila. Itse hissit sekä Ajurinkadun että Gerbyn rantatien kohteisiin tulevat KONE Oy:ltä.

Lähde: www.hissiiin.fi

Britt-Maj Stig asuu Ajurinkadulla ja odottaa innolla hissien valmistumista.
Britt-Maj Stig bor på Formansgatan och väntar ivrigt på att hissen ska bli klar.

Britt-Maj Stig bor på tredje våningen på Formansgatan.

- Det här är ett bra hus att bo i, men min artros har gjort det till en plåga att gå i trappor. Det samma gäller för flera invånare i huset. Och så har vi förstas barnfamiljer som säkert får lika stor glädje av hissen, försäkrar Britt-Maj Stig.

Vid Gerby strandvägen 9 står hissarna klara till sommaren

Vasa Bostadsrätt påbörjar hissbygget i bostadsrättshuset vid Gerby strandvägen 9 i januari 2014. Det blir totalt tre hissar, för vilka det byggs hisschakt på utsidan. Invånarna kan njuta av sina första hissfärder i början av sommaren. Gerd Hytönen Arkitektbyrå Ab har ansvaret för den arkitektoniska planeringen och Byggnadsbyrå V O Mattila Ab är huvudentreprenör. Själva hissarna för bägge fastigheter levereras av KONE Oy.

Källa: www.hissiiin.fi

Uutta ilmettä nettiin

Olemme uudistaneen kotisivumme. Sieltä löydät mm. haettavana olevien asuntojen hakukoneen sekä paljon muuta mielenkiintoista kiinteistöihimme ja asumiseen liittyvää asiaa.

Seuraa myös uutisiamme ja tiedotteitamme sekä tutustu asuntotarjontaamme surffaamalla kotisivuillemme!

www.pikipruukki.com
www.vaasanasumisoikeus.com

Webben förnyades

Vi har förnyat vår webbplats. Där hittar du bl.a. en sökmotor för lediga bostäder och övrig intressant information om våra fastigheter och boende i allmänhet.

Följ med våra nyheter och meddelanden och bekanta dig med vårt bostadsutbud på vår webbplats!

www.pikipruukki.com
www.vaasanasumisoikeus.com

